

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ

ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, Директоръ на Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище, В. П. Вълчевъ, Д. Торомановъ, М. Чукчуковъ, А. Гечевъ, К. Илиевъ, учители при същото училище, и К. Малковъ — учителъ при Русенското Държавно Земледѣлческо Училище.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

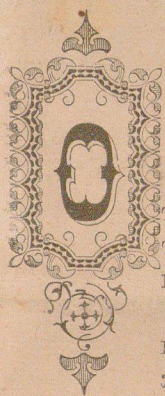
Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Необнародвани ръкописи, по желанието на авторитѣ имъ, се върщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

 На ученицитѣ въ земледѣлческитѣ, педагогическитѣ и духовнитѣ училища се отстъпя за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Севлиевский Скотовѣдско-Земледѣлчески конкурсъ; 2) Нѣщо по залѣсяването на празнитѣ мѣста съ овоцни дървета; 3) Главнитѣ причини за лѣгането на житата и срдствата за прѣдвардването имъ; 4) Плѣвелитѣ, вредата отъ тѣхъ и срдствата за тѣхното истрѣбление; 5) Обявления и 6) Метеорологически бюлетинъ.

Севлиевский Скотовѣдско-Земледѣлчески конкурсъ.

тъ всичкитѣ конкурси, опрѣдѣлени за тѣзи година въ отечеството ни, най-рано се откри този въ гр. Севлиево.

Откриванieto станъ на 18-й Априлъ въ 9 часътъ сутринъта и то доста тържественно, понеже се бѣхъ стекли множество граждани и селени отъ цѣлий окръгъ. Откриванieto се прѣдпешествуваше отъ водосветъ, извършенъ отъ мѣстното духовенство, подпомогнато отъ селското, много отъ членоветѣ на което присѣтствувахъ по случая.

Слѣдъ водосвета Г-нъ Окръжний Управителъ, който бѣ за министерски делегатъ, съ една доста обстоятелствена рѣчь, обяви конкурса за откритъ.

Конкурситѣ се нареждатъ и ръководятъ отъ почитаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието, а се намиратъ подъ покровителството на Н. Ц. В. Българский Князь, което обстоятелство даде поводъ на Г-на делегата да пожелае здравие и дългоденствие на Негово Ц. Височество, а на почитаемото Министерство — сила и енергия, за да може да работи все тѣй усърдно за успѣхъ на земледѣлието и клоноветѣ му, които се намиратъ въ незавидно положение, при всичко че на тѣхъ се дължи прѣхраната и забогатяването ни.

Споредъ обявенната программа, на г. г. изложителитѣ бѣ казано, че прѣди обѣдъ ще се излагатъ конѣтѣ, а послѣ обѣдъ рогатитѣ добитѣкъ, макаръ че въ программата за конкурситѣ, издадена отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, първий денъ трѣбваше да се прѣдставятъ само конѣтѣ.

Слѣдъ водосвета се пристѣпи къмъ избиранieto на жури отъ страна на самитѣ изложители. Числото на тѣзи бѣ опрѣдѣлено, нѣ избиранieto имъ станъ много оргинално, съ прочитанieto на опрѣдѣленитѣ отъ по-рано лица, разбира се, които по отбиратъ, ужъ, отъ работата.

Пристѣпи се къмъ прѣглежданieto, прѣдъ което се записахъ всички г. г. изложители съ видоветѣ на изложенитѣ имъ за конкурса екземпляри. На този конкурсъ се явихъ 92 изложители съ 128 екземпляра, отъ които 7 ждребци, 46 ждребчета 1—3 годишни, 47 кобили и 28 малки кончета — при кобилитѣ. Останжалитѣ 19 кобили безъ кончета се допустихъ на конкурсъ, защото притежавахъ свидѣтелство за ждребностъ съ държавенъ или окръженъ ждребецъ.

Числото на конкуриращитѣ конѣ не бѣше малко, обаче качеството имъ, въ сравнение съ другитѣ конкурси, не бѣше много добро. Къмъ послѣдното заключение бѣ дошелъ всѣки зритель, главно поради отсъствието на добри — бижди въ очи, ждребци. Прѣдставенитѣ на конкурса ждребци не отговорихъ никакъ на очакванията, а освѣнъ това почти всички бѣхъ по-ниски отъ изискуемата се височина.

Между кончетата отъ 1 до 3 години се забѣлѣзваше явно, че ще има подобрение на конската раса за въ бѣдъще. Имаше много добри екземплярчета, купени отъ другагъ; като отъ Чирпанъ пр., нѣ и тѣзи добити отъ Окръжнитѣ и държавни ждребци въ окръга не отстъпахъ по нищо.

Първата награда получи г. Дончо Мариновъ, отъ с. Сръбе за ждребецъ, купенъ отъ малѣкъ на Чирпанский конкурсъ.

Първо мѣсто между кончетата отъ 1—3 години се даде на едно ждребецъ, принадлежаще на единъ габровски жителъ, който не е производителъ, нѣ положилъ голѣмо старание за отглежданieto му.

Той го е купилъ сѣщо въ гр. Чирпанъ прѣди една година. Това конче е сѣщо произведение отъ Садовскитѣ жребци. Отъ държавнитѣ тукъ и окрѣжни ждребци имаше доста добри екземпляри, които по красивостъ, тѣло, височина и пр. не отстъпахъ на горний, нѣ не бѣхъ тѣй добрѣ гледани.

Като най-добри въ този конкурсъ се намѣрихъ кобилитѣ съ своитѣ малки кончета. Имаше много изъ между първитѣ, които заслужаватъ голѣмо внимание, като добри майки. Доброто имъ тѣлосложение, ръстъ и др., отъ една страна, и добритѣ имъ рожби, отъ друга, даватъ голѣми наджъди. Много добри, едри и добрѣ гладни майки бѣхъ прѣдставени и отъ Г. г. Манафовъ, Хаирловъ и др., нѣ повечето отъ тѣхъ бѣхъ копувани отъ другѣдѣ.

Вънъ отъ тѣзи, които подлежатъ на награда, имаше докарани още много едри, добрѣ гледани конѣе, които не се допуснахъ на конкурсъ, а чакахъ прѣглеждане отъ страна на военната коммисия, съ цѣль за продаване. Такава коммисия, обаче, не бѣше още назначена и се назначи съ телеграфическа заповѣдь късно вечерята, когато почнахъ и прѣглежданието, нѣ повечето притежатели се бѣхъ разотипли. Военната коммисия прѣгледа конѣе прѣвъ врѣмето на конкурса, нѣ не купи повече отъ 2-3 коня, между които имаше такива на цѣна 450-500 и 750 лева. Височината се гледаше да бѣде по-горѣ отъ 1.45 м.

Работата на коммисията по прѣглежданието на конѣтѣ и даването на наградитѣ се довърши къмъ 2 часѣтъ.

Раздаденитѣ награди сѣ: 2 първа за 1 ждребець и кобили съ кончета отъ по 150 л.; 2 втора: 2-за ждребчета и 1 за кобила отъ по 75 л., 3 трета отъ по 50 л. и 20-четвърта награда: 3 за жребци, 8 за кобили и 9 за ждребчета.

Дадохъ се още 3: двѣ първа и една втора, почетни награди.

Подиръ обѣдъ, въ 3 1/2 часѣтъ се почнахъ прѣглежданието на рогатитѣ едъръ добитѣкъ; явихъ се 83 изложители съ 173 глави, отъ които 6 бика волски, 2 биволски, 45 крави съ 20 телета, 26 биволици съ 14 малачета, 40 юнци отъ 1—3 години и 20 чифта волове.

Рогатитѣ добитѣкъ въ Севлиевский окрѣгъ се прѣдстави доста добрѣ. Нѣ и тукъ липсвахъ добритѣ мъжки расплодители. Прѣдставенитѣ волове изглеждатъ като планини, както е речено, а баща имъ-бикѣтъ, стои при тѣхъ като теле - 2 пѣти по-малко. Желателно е да се взематъ по-добри мѣрки за отгледвание на добри бикове, било отъ страна на държавата, било отъ страна на общинитѣ. Такава огромна разлика между бащата и неговитѣ приплоди може да се допусне само отъ не добро гледание. У насъ бичетата почватъ да се пущатъ за покривание (скачане) на крави още въ 1 1/2 — 2-та година, когато добритѣ волове се гледатъ и не употрѣбаватъ за въ работа до 3—4

година. Не ще съмнение, че съ по добро гледание и на бацитѣ ще може да се изваждѣтъ по едри мъжки производители, а отъ тѣхъ още по-силни и по-едри волове.

Крави имаше много добри, силни, едри, гледани, съ много добри телета. Малки бичета имаше нѣколко екземпляра доста красиви. Най-добритѣ бикове бѣхъ общински, които не сѣ допуснахъ на конкурсъ.

Биволи имаше сѣщо тѣй добри, както и воловетѣ, нѣ за биволскитѣ бици може да се каже сѣщото, както и за волскитѣ.

Наградихъ се: 1 съ I-ва награда отъ 100 л. за крави и биче; 6 съ II-ра награда отъ по 50 л. и то 4 за крави съ телци, една за бикъ и една за биволици; 14—III-та награда отъ по 25 лева и то: 2 за биче, 8 за крави съ и безъ телета, 4 за биволици съ и безъ малачета.

На втория день, 19 Априлъ, се изложихъ прѣди обѣдъ дребния рогатъ добитѣкъ и свинетѣ, а слѣдъ обѣдъ—пчели и разни земледѣлчески произведения.

Съ дребенъ рогатъ добитѣкъ се явихъ 74 изложители съ 179 екземпляра, отъ които 38 коча (мъжки неподвити овни), 13 овци съ 15 агнета, 3 шилета (подвити), 27 пѣрча (неподвити мъжки), 37 кози съ 45 ярета и 1 кичъ (подвитъ прѣчъ).

Кочове (овни) имаше много отбрани, едри съ межка вълна. Повечето бѣхъ отъ мѣстна порода съ бѣла вълна. Овцетѣ бѣхъ прѣдставени сѣщо тѣй добрѣ. На Севлиевский конкурсъ за дребенъ рогатъ добитѣкъ особено внимание обръцахъ на посѣтителитѣ пѣрчоветѣ и козитѣ. Мѣжду първитѣ имаше такива добри екземпляри, които челоуѣкъ може да сравни съ дребни телци, а между вторитѣ имаше нѣкои съ такива едри вимета, щото не отстъпахъ на нѣкои слаби крави. Най-интересното между козитѣ е и това, че тѣ даватъ много често вмѣсто едно-2 ярета. Единъ изложителъ бѣше изложилъ 10 кози, всички съ по 2 ярета; а въ кѣнци ималъ подобни повече отъ 50. Казватъ, че въ неговото стадо рѣдко имало коза съ едно яре.

Отъ какво зависи близнението, дали отъ майкитѣ или отъ бацитѣ, не се знае, нѣвъ всѣки случай това е цѣла благодать. Въобще, овчарството и козарството въ Севлиевский окрѣгъ бѣше прѣдставено много добрѣ.

Наградихъ се съ I парична награда отъ 20 лева 2-ма изложители за кочове и овце, 4 изложители съ II-ра награда отъ по 15 лева и то 3 за кочове и една за прѣдставенъ прѣчъ, кози и ярета; 4—III-та награда отъ по 10 лева, една за кочъ, а останѣлитѣ за пѣрчове, кози и ярета. Раздадохъ се на 15 изложители още отъ по 8 и 7 л. награди за прѣдставенитѣ имъ овце, кози, кочове и пр.

Съ свине се явихъ 13 изложители съ 21 екземпляръ едри и 40 дребни прасета; отъ тѣхъ 3 нерѣзи, 16 свине съ прасенца и 2 скопени.

Отъ свинетѣ имаше много подобрени чрѣзъ кръстосване съ английски нерѣзи, вземени отъ Садовската свинарница. Мѣжду мѣстнитѣ имаше сжщо тѣй добри, фдри и съ много прасенца свине.

Раздадохъ се 3 вида награди — отъ 20, 12 $\frac{1}{2}$ и 10 лева. Отъ първата се дадохъ на 3-ма изложители за свине и нерѣзи, а отъ 2-та и 3-та по 4 награди, повечето за свине съ прасета. Подобрението на свиневъдството въ окръга е започнало да крачи, изискватъ се само улеснения за доставяне на чисто-крѣвни мъжки производители.

На сжщата дата, послѣ обѣдъ се представи хъ и прѣгледахъ земледѣлческитѣ произведения и пчелитѣ. Въ сравнение съ другитѣ конкурси, тукъ се явихъ доста изложители. Особено добрѣ бѣхъ прѣдставени пчелитѣ, люцерната, рапицата и други.

На конкурса се явихъ 32 изложители, отъ които 8 съ пчели, 5 люцерна, 3 рапица, 1 коношъ, 1 памукъ, 2 гюлово и джоженово масло, 2 вѣялки, 1 съ подобрена матилка, 1 съ подобрено мѣстно орало, 3 съ бѣчви и 5 съ падежници, брадвѣ, даракъ, фенери и пр.

Награди се раздадохъ на всички. Първитѣ награди се раздѣляхъ всѣкога по на 2—3 и се давахъ на 2-3; тѣй напримѣръ, за пчели се дадохъ 4—I-ви, за люцерна 4—I-ви, за рапица 2—I-ви и т. н., когато въ програмата за всички е прѣдвидено само по една първа награда.

Прѣзъ врѣмето на конкурса бѣхъ изложени нѣкои произведения отъ Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище, както и нѣкои пособия по лозарство, винарство, бубарство и пчеларство на сжщото училище. За членъ на распоредителната комиссия бѣ испратенъ Хр. С. Георгиевъ, директоръ на училището, който го и прѣдставляваше. Отъ послѣдний се расправяхъ на любителитѣ по главнитѣ нѣща, които сж ги интересуваха.

Конкурса се закры на 20-й много тържественно и то послѣ обѣдъ, когато се раздадохъ и наградитѣ. Прѣди обѣдъ този день имаше надпрѣпускуване. Мвихъ се 6 коня, обаче единий не се допусна на надпрѣпускуване, защото е билъ дресиранъ да бѣга безъ ѣздачъ. Споредъ казванieto на притежателя и др. знаещи коня лица, той е бѣгълъ всѣкой пѣтъ самъ, безъ да го смущава публиката, бѣгалъ е по опрѣдѣлений пѣтъ и се е спиралъ на означеното за това мѣсто. Пущанъ е билъ така много пѣти, тѣй щото интересно бѣше да се допусне на надпрѣпускуване, за да се види какъ ще бѣга. Казватъ, че той надбѣгвалъ повечето пѣти, така щото не ще бѣде чудно, щомъ е дресиранъ да бѣга самъ, да вземе опрѣдѣленото пространство въ най-късо врѣме.

Надпрѣпускуванието станъ по мекъ-между селски пѣтъ и то отъ 6 километра далечина.

Най-бързий конъ дойде за 5 м. и 45 секунди. Споредъ насъ километритѣ не сж повече отъ 5, така щото взетото врѣме едвали ще бѣде вѣрно за сравняване.

Изобщо, за конкурса ний-имаме да кажемъ, че бѣше удовлетворителенъ. Посѣтители имаше доста, нѣ изложители малко, даже отъ нѣкои близки села не бѣше се явилъ нито единъ съ нищо на конкурса.

Много изъ между публиката говорѣхъ, че въ селата имъ имало по-добри работи за въ конкурса, но не знаели, кога ще бѣде СевлиеВСКИЙ конкурсъ.

По причина на малко изложители, отъ една страна, на не голѣма разлика въ качеството и количеството на прѣдставенитѣ отъ конкурентитѣ нѣща, отъ друга стр., при всичкитѣ отдѣли се раздѣляхъ I-тѣ награди и никому не се даде такава, каквато бѣ прѣдвидена съ програмата. Вънъ отъ това се дадохъ награди по-нѣкои отдѣли на всички, които се явихъ на конкурса, та макаръ и да не заслужавахъ.

Понеже съ СевлиеВСКИЙ конкурсъ сме прослѣдили вече 4—5 конкурса, то ще кажемъ нѣколко думи по трѣбванията, едни отъ които се прѣдизждатъ въ правилника, нѣ не се изпълняватъ, а други, които трѣбва да се прѣдизждатъ.

1) За раздаването на наградитѣ се избиратъ жури, които иматъ гласъ, както и членовѣтѣ на распоредителната комиссия. „Тѣзи жури се избиратъ отъ г. г. изложителитѣ“, е казано въ правилника, обаче избирание никой пѣтъ не става: повечето пѣти тѣ се назначаватъ отъ повлиятели, или се прочетѣтъ имената имъ, а единъ-двама кажѣтъ „добъръ е“ и той е вече избранъ. Вънъ отъ това избиратъ се жури въ 1-я день и то само отъ тѣзи, които сж прѣдставили конѣ. Между тѣхъ има нѣкои, които не разбиратъ, освѣнъ отъ конѣ и вдругъ правятъ болшинство при разискванието до край. Често пѣти се избиратъ нѣкои за жури, само защото имъ се плаща по 5 лева възнаграждение на день.

Споредъ насъ, журитѣ трѣбва да се избиратъ съ болшинство отъ г. г. изложителитѣ за всѣки день по категория, или же да се назначаватъ споредъ декларациитѣ тѣзи, които сж извѣстни въ окръга, като най-вѣщи по земледѣлието и клоновѣтѣ му. Щомъ не се гледа на „наши и ваши“, тогава ще се раздаватъ и наградитѣ по справедливо, а не по болшинство, съ заинтересовани — назначени жури.

2) Награди да се даватъ само за тѣзи нѣща, които правилника прѣдизжда. Да се запрѣти изрично даването на награди за разни играчки, брадвѣ, фенери и т. н.

3) Награди да не се прѣдизждатъ толкова високи, или като се прѣдизждѣтъ, да се раздаждѣтъ непременно, тѣй както сж прѣдвидени. Наградитѣ сж прѣдвидени много добрѣ, вдругъ се раздѣлятъ и вмѣсто 10 награждаватъ се 20 души, защото били дошли. Нима наградата има за цѣль да кара хората да идватъ на конкурсъ съ разни постали добичета и др.? Веднѣжъ за всѣкога трѣбва да се введе за правило, щото на конкурсъ да се явяватъ и доущатъ всички, които идатъ съ нѣщо,

което ще може да конкурира, или което има въ себе си нѣщо по духа на цѣлитѣ, прѣдвидени въ программата на конкурса, нѣ да се не награждаватъ всички. Какво ще рече това отъ страна на изложителитѣ, да прѣтендиратъ за награда, защото били дошли и докарали разни конѣ, волове, кобили безъ кончета, бравди, фенери, подковани яйца и др. т.?!

Отъ казаното слѣдва, че наградитѣ трѣбва да се раздаватъ само на тѣзи, които ги заслужаватъ. Прѣдвидени ли сѣ високи и много награди и нѣма кому да се даждѣ въ нѣкой отдѣлъ, тогава нека останѣтъ за въ полза на хазната или на комиссията, отъ колкото да се раздѣлятъ или прѣхвърлятъ въ другъ отдѣлъ. Подобна забѣлжка въ правилника трѣбва да има всѣкога.

4) Дали ще има конкурсъ и денѣтъ за откриванieto му трѣбва да сѣ извѣстни съ врѣме, та да може населението да се извѣсти и подготви за това. На Севлиевскій конкурсъ не се явиха много изложители, защото не сѣ знаели кога ще бѣде, та да си попривършатъ полскитѣ работи и да се подготвятъ.

Въ Севлиевскій окръгъ конопѣтъ се обработва почти въ всичкитѣ балкански села. Приготовляватъ си отъ неговото влакно всички домашни потрѣби и вдругъ никой отъ тѣхъ не се яви. Имаше само единъ изложителъ-Севлиевскіи гражданинъ, комуто се даде I-ва награда, макаръ че го обработва въ малъкъ размѣръ.

5) Не би било злѣ, ако конкурситѣ за нѣкои окръзи се правѣхъ по рѣдко, напр. прѣзъ година-две. Въ такъвъ случай напѣдѣка ще може да се забѣлѣжи явно и по-лесно ще се направи разлика между този—прѣди 2 години и настоящий. Като ставатъ всѣка година, населението почва да гледа на тѣхъ, като на обикновенно нѣщо и му се вижда, като че са излагатъ все сѣщитѣ нѣща.

Въ заключение ще кажемъ, че не е злѣ, ако въ нѣкои лозарско-винарски окръзи се прѣдвидѣтъ за излагане при земледѣл. произведения още и тѣзи, добити отъ лозата. Нуждата за насърчаване на винарството е тѣй сѣщо голѣма, както и на пчеларството, конярството, овощарството и други.

Нѣщо по залѣсяванието на празнитѣ мѣста съ овощни дървчета.

Послѣдствията отъ бездѣждието отъ нѣколко години насамъ сѣ прѣдъ очитѣ ни: и земледѣлецѣтъ, и скотовѣдеца, и винарътъ сѣ незадоволни отъ реколтата на полскитѣ посѣви и на лозята. Освѣнъ житнитѣ храни, всичката друга полска производителностъ, въ туй и сѣното за добитѣкътъ, на всѣкъдѣ отъ година на година намалява.

Това неприятно явление, което силно се отразява въ нашия вѣтрѣшенъ и главенъ поминѣкъ, не е първо, за да можемъ да го отдадемъ на нѣкоя необикновена случайностъ: доказателството

на това е приетата у нашия земледѣлецъ, поговорка: „Господъ си дигнѣ беринета“.

Оплакванията отъ бездѣждие сѣ отъ година на година по-обикновенни и послѣдствията отъ него ставатъ все по-чувствителни въ массата на земледѣлческото население. Въ що се състои истинската прѣчина на това зло, което застрашава нашия поминѣкъ и благосѣстояние? Коя е причината на бездѣждията, на голѣмитѣ суши, които немилостиво опропастятъ земледѣлецѣтъ ни и го оставятъ безутешно да оплаква хвърлений си въ земята трудъ? Никоя друга, освѣнъ *исчезването на дърветата изъ земята ни*. Гдѣто дърветата гинѣтъ безъ смѣтка, гдѣто земята отъ година на година се оголва повече и гдѣто не се помислюва да се садѣтъ нови дървета—тамъ дѣждоветѣ се намаляватъ, изворитѣ и рѣкитѣ прѣсхиватъ и „беринета се дига“.

Нашата земя, благодарение на неразумната експлоатация на горитѣ, безъ малко е станѣла на гола пустиня. Равнинитѣ прѣдъ и задъ балкана сѣ вече оголѣли, или самъ-тамъ още покрити съ храсталаци. Едноврѣмешнитѣ кории и ормани, които още нашитѣ бащи много-добрѣ помнѣтъ, сѣ вече изсѣчени и прѣобърнати на голи полета.

Злато е прѣдъ насъ, прѣдъ самитѣ ни очи, и врѣме е вече да се взематъ най-сиреозни мѣрки противъ него. Правителството трѣбва да положи въпросѣтъ за лѣсоветѣ на страната ни на по-сериозна почва и по-него да развие по-голѣма дѣятелностъ. За постигнатието на цѣльта, държавата ни не трѣбва да жали срѣдства, защото въпросѣтъ е за цѣлия жизненъ строй на страната ни.

Вънъ отъ това, което може и трѣбва да направи държавата ни за лѣсоветѣ, нужно е да се прибегне и къмъ още едно срѣдство за по-скорошно залѣсяване на страната, а това срѣдство е *саденчето на овощнитѣ дървчета*. Ползата отъ овощнитѣ дървчета не е една: прѣди всичко, както всички други дървчета, тѣ донасятъ обща облага съ подобряването на климата, сетѣ ни доставятъ овошки и, най-подирѣ, като остарѣѣтъ—материалъ за горение и за столарски издѣлия.

На всичкитѣ тия добрини отгорѣ овощнитѣ дървчета сѣ най-хубавото украшение на страната, съ каквото се отличаватъ и сега нѣкои мѣстности у насъ; като: Кюстендилско, Карловско, Казанлъшко и др.

Овощнитѣ дървчета, освѣнъ гдѣто ще помогнатъ за климатическото подобрене, за по-правилното валение на дѣждоветѣ, което е най-важната имъ задача, тѣ ще ни доставятъ и единъ значителенъ приходъ отъ продажбата на овошкитѣ. Въ много земи на Европа и Америка овощарството е даже единъ важенъ клонъ отъ стопанството и земледѣлцитѣ се занимаватъ съ отглежданieto на овощнитѣ дървчета тѣй добрѣ, както съ обработването на земята за разни посѣви и съ отглеждане на добитѣка.

Нъ какви овощни дръвчета трѣбва да се садятъ и ще ли получатъ овошките отъ тѣхъ желаемата распродажба? Въ отговоръ на тия въпроси ще кажемъ, че човекътъ въ това отношение трѣбва да се управлява споредъ мѣстнитѣ обстоятелства, сир. да избира за садение таквизъ дървета, които, едно, отговарятъ на почвата, климата и расположението на земята и, друго, — на мѣстнитѣ нужди Сливитѣ (*Prunus domestica*) напр., въ страни, гдѣто вирѣжатъ, ще станатъ прѣдметъ на една домашна и външна търговия. Ний сме петимни за добра сливовица и освѣнъ Кюстендилско, нигдѣ другагѣ не се произвежда толкозъ, за да може да се удовлетвори само домашната ни нужда, при всичко че сливата може да вирѣе, тъй да кажемъ, въ всѣки кѣтъ по нашата земя.

Садението на овощнитѣ дървета, прочее, трѣбва старателно и усилено да се прѣдприеме, едно, за климатическо подобрене на земята ни, друго, за материална полза отъ тѣхъ и, трето, за украсяване на отечеството ни, което е тъй богато надарено съ изискуемитѣ се за това условия.

Това е работа на частни хора, дружества, нъ и ней трѣбва да се даде потикъ, отъ страна на общинскитѣ власти и правителството.

Колко общински и правителствени земи около градоветѣ и селата ни стоѣтъ пусти и безъ никаква полза за хората и хазната; немогатъ ли тѣ по нѣкой начинъ да се употребятъ, даже пожертвуватъ за това добро? Ако една община раздаде на гражданетѣ тия празни мѣста около градътъ бесплатно и ако правителството не търси въ разстояние на първитѣ петъ години данъкъ отъ хората, ще се намѣржатъ мнозина, които ще се намѣнжатъ да насадятъ овощни градини.

По такъвъ начинъ ще се създадатъ условия за една частна инициатива, за постигане на толкозъ голѣмо добро за земята ни

Освѣнъ това на общинитѣ ни прѣдстои и друга работа, — за да се улесни дѣлото, тѣ трѣбва да си устроятъ най първо расадни градини, въ които да се приготвятъ дръвчетата за расадъ, безъ който дѣлото е почти неосъществимо, защото неможе всѣко частно лице на свой разноски да си приготви нуждитѣ расадни дръвчета. Отъ расадната градина общината може да продава дръвчетата съ една умѣренна цѣна, или пъкъ още по-добрѣ нека ги дава на хората бесплатно. Тази мѣрка е отъ голѣма важностъ и е необходима и по тази причина, че сполуката съ овощнитѣ дръвчета зависи много и твърдѣ много отъ добрия расадъ.

Трета помощъ за улеснение на дѣлото е дѣятелността и на частни дружества отъ любители на общинитѣ дръвчета и залѣсяването на земята ни. Можели да бѣде по-хубава, по-хуманна и по-практична цѣль на едно дружество отъ тая? Въ цивилизованитѣ страни таквизъ дружества най-благодатно дѣйствуватъ съ капитални срѣдства и сж апостоли-проповѣдници, които поучаватъ и

наставляватъ, гдѣто трѣбва. Подобно дружество у насъ нека располага съ нуждитѣ книги и вѣстници, нека слѣдва външния свѣтъ, какви нововвеждания и подобрения прави и, най-сетнѣ, съ капиталътъ си, макаръ и въ малъкъ размѣръ, нека на дѣло покаже постиганията на хубавата си цѣль, като устроява расадници за млади овощни градини, които да служатъ на хората за примѣръ, защото дѣлото, а не словото поучава.

Въ заключение, като отдаваме на овощарството още веднѣжъ голѣмото значение, като срѣдство за залѣсяване и украсяване на страната ни, още повече като важенъ клонъ отъ стопанството, който обѣщава единъ значителенъ приходъ на населението и държавата ни, ний призоваваме вниманието на читателитѣ на Винар.-Землед. Вѣстникъ и на надлѣжнитѣ власти върху въпросътъ за подобренето и развитието му.

Хр. Добревъ.

Главнитѣ причини за лѣганието на житата и срѣдствата за прѣдвардванието имъ.

До не отдавна, като главна причина за лѣганието на житата, сж е вземало отсъствието на крѣмий (силиций) въ почвата, на когото се е приписвала способността да прави стеблата на растенията твърди — противостоѣщи на атмосфернитѣ влияния, силни дъждове, вѣтръ и др. Въ последно врѣме, обаче, благодарение на воднитѣ култури (отгледванията на растенията въ чиста вода или испранъ пшѣкъ, въ който се притуратъ по искусственъ начинъ хранитѣ на растенията, въ видъ на соли), които сж дължатъ на откритията и усъвършенствованията, станали въ областта на науката, извѣстна подъ името — химия, която е правила и ще прави и за напредъ прѣврати въ земледѣлческата — и другитѣ форми промишленности, доказало се е, че кремия не само че не затвърдява стеблата на растенията, нъ че той не е необходимъ за растението на растенията, т. е. че последнитѣ могатъ и безъ него да растятъ. Днесъ за днесъ се знае, че главната причина за лѣганието на житата е *недостатъкъ или отсъствие на слънчева свѣтлина*, вслѣдствие на което целулозата на растенията, която образува тѣхния скелетъ, не може да затвърдѣе, затова такива растения отъ най-слабия вѣтръ, даже отъ собствената си тѣжестъ — полѣгнатъ. А пъкъ растящитѣ растения страдатъ отъ недостатъкъ свѣтлина, или когато сж много гъсти, или пакъ сж буйно-силно растящи. Когато житата сж много гъсти, свѣтлината не може да проникне до долнитѣ части на растоянията, затова отъ едно коленце до друго (интернодитѣ) ставатъ дълги, а пъкъ слаби, понеже килийкитѣ не естествено се продължаватъ, за смѣтка на дебелината на стениитѣ си. Спорѣдъ Косча силата на стениитѣ на килийкитѣ, произходящи отъ растения, расли на свѣтло мѣсто, е 2 $\frac{1}{2}$ пѣти по-голѣма, отъ колкото силата на килийкитѣ отъ растения, расли на сѣнка: значи първитѣ ще могатъ да противостоѣтъ на 2 $\frac{1}{2}$ пѣти по-голѣми тѣжести, или външни сили, отъ колкото вторитѣ — Стеблата на житата биватъ гай-слаби между 2 и 3 коленца, затова и тамъ най-често се прѣчуватъ. Когато житата по тази или онази причина бужтъ — растятъ силно, полѣганието е по-често: отъ една страна, затова, че буйно-растящитѣ растения даватъ повече и по-голѣми листа, които пазятъ сѣнка на стеблата, а друга — и затова, че килийкитѣ на такива растения биватъ по-голѣми или, както се казва, водни, а пъкъ съ слаби стени, понеже целулозата въ подобно растение не успѣва да се втвърдне; — обстоятелство, което се забѣлѣзва и съ лозовия пѣрътъ: този събиранъ въ влажни години, или отъ млади буйно-растящи лози, бива мекъ, или както се казва не узрѣлъ, затова и лозаритѣ не го употребяватъ за садение на нови лози. Най-подиръ житата полѣгатъ и тогава, когато вали проливенъ дѣждъ, съпроводенъ съ силенъ вѣтръ.

За гъстотата на посевитъ може да бжде виноватъ или самъ стопанина: ако напр. при извършването на сѣдбата употребя повече отъ нормалното количество сѣме, или пъкъ — самитъ условия, ако напр. слѣдъ изникнуването на сѣмето даже и при рѣдка сѣйдба, се явятъ благоприятствующи условия за братимението (топла и влажна пролѣтъ), то житата се сгъсватъ. Срѣдства противъ това сж: отбѣгване гъстата сѣйдба, даване прѣдпочитание на редов то сѣяние прѣдъ пълното, избиране на добро и здраво сѣме за сѣяние, защото лошото сѣме дава и лоши — слаби растения, които не могатъ да противостоятъ на вѣтра и др. влияния и, най-послѣ, избиране такива сортъ ве жита, които иматъ силни — дебелъ стебѣла.

Буйното растение може да бжде причинено, или ако посевитъ, на които сме посѣди житнитъ си растения, сж естествено богати на хранителни вещества, главно на азотни вещества, или пъкъ ако наторимъ житата съ нѣкой естественъ или искусствѣнъ азотенъ торъ. Всѣкому е извѣстно, че нива, която е била наторена съ оборски торъ и засѣта съ жито, това послѣдното въ повечето случаи полѣга. Азота, както е извѣстно отъ физиологията на растенията, ускорява растението на растенията, като увеличава зелената имъ частъ (стеблото и листата), а тѣзи послѣднитъ сж причината за засѣчването имъ. По тѣзи именно причини не се прѣпоръчва сѣяние на житни растения на почви, които сж биле наскоро торени съ нѣкой азотенъ торъ, или на такива, които не сж сѣти съ други растения: такива почви по-напрѣдъ се сѣятъ съ растения, изтощащи почвата (напр. царевича) и подиръ истичанието на нѣколко години могатъ да се засѣятъ съ жито. Тѣзи сж по-главнитъ причинители за лѣганието на житата. Затова искаме ли да прѣдпазимъ житата си отъ лѣгане, трѣбва прѣди всичко да издиримъ причинитъ и слѣдъ това да се помчимъ да ги отстранимъ.

Тазъ годишната пролѣтъ, колкото благоприятна за царевичата, ливадитъ и др. видове растения, толкова е лоша за житата. Житнитъ ни растения, почти въ цѣла България, се застрашаватъ отъ полѣгане. Честити и проливни дъждове, отъ една страна, а, отъ друга, ранната и доста топла пролѣтъ, накараха житата да братимжтъ и растжтъ доста буйно, (понеже приематъ по вече храна), значи явява се пълно съвпадение на двѣтъ главни причинители за полѣгането на житата ни, затова не ве матъ ли се мърки противъ това, лѣгането е не минуемо.

Врѣдитъ отъ лѣгането на житата всѣкому сж извѣстни. Полѣгналитъ жита даватъ не само лоша слама, нъ и додно качествено и по-малко количество зърно. Размѣра на врѣдитъ отъ лѣгането на житата зависи отъ врѣмето, когато полѣгнатъ: колкото по-рано полѣгнатъ, толкова и врѣдитъ сж по-голямъ. Най-слаба и лоша реколта (жътва) се получава, ако житата лѣгнатъ прѣди цвѣтението си; въ такъвъ случай много отъ класоветъ оставатъ празни, понеже не може да стане опрашването; а най-малко бива врѣдата, ако жита а полѣгнатъ слѣдъ развитието на зърното: въ послѣдния случай врѣдата пада главно върху сламата, която намалява хранителността си. Освѣтъ изброенитъ врѣди отъ полѣгането е и тази, че такива жита се жьнатъ и косжтъ по-мъчно, слѣдователно, съ това се увеличаватъ разносжитъ по производство.

Като доста сигурни срѣдства противъ лѣгането на житнитъ растения прѣпоръчватъ слѣдующитъ:

- а) Грабление, б) Прѣпасване съ добитѣкъ,
- с) Валяние и д) Прѣжъвание.

Първитъ три срѣдства, назначени въ точкитъ а, б и с., могатъ да бжджтъ употребени само тогава, когато отъ рано се прѣдвижда полѣгането на житата (началото на пролѣтъта), а послѣдното — нѣколко дни прѣди искласяването имъ. Понеже врѣмето е доста напѣднало, даже въ нѣкой краища отъ отечеството ни на да ли ще може вече да се приложи и послѣдното срѣдство, то ще кажемъ нѣколко думи само за него.

Прѣжъването има за цѣлъ, отъ една страна, да спрѣ (прѣкъсне) за нѣколко врѣме растението на растенията, прѣзъ което врѣме стеблата ще могатъ да се усилятъ, а, отъ друга страна, да се даде възможность на въздуха и свѣтлината да проникнатъ даже до най-долнитъ части на растенията, и съ това

да помогнатъ за затвърдяването (закъчаването) на стеблата на растенията.

Прѣжъването се извършва съ сърпъ, нъ може да бжде извършено и съ коса. Извършването по тази работа трѣбва да стане съ особено внимание, да се гледа, щото при прѣжъването да се отрѣзватъ само листата, нъ никой пхтъ не и тази частъ отъ стеблото, кждѣто се намира обвитъ класъ. Трѣбва да се гледа, щото листата при прѣжъването да не се отрѣзватъ до самото стебло, а ми на $\frac{1}{3}$ или $\frac{1}{2}$ отъ дължината (да изглеждатъ като вилица,) споредъ това искаме ли да отслабнемъ повече или по-малко житата; нъ въ всѣкой случай, прѣдпочита се по-високо прѣжъвание и ако то не помогне, може да се прѣдприеме и второ. Отъ сполучливия изборъ на врѣмето за прѣжъвание зависжтъ и резултатитъ. Тази работа не трѣбва да се извършва нито много рано, нито пъкъ късно, понеже, ако се извърши много рано, прѣди свършването на главния периодъ за братимението, житата отъ наранението, вмѣсто до отслабжтъ, — усилятъ се още повече, ставатъ още по-жести; ако ли пъкъ тази работа се извърши късно, когато вече класоветъ сж се подали или наближаватъ да се подадхтъ отъ обвивката (искласжтъ), то съ жътвата могатъ послѣднитъ да се наранжтъ, за това жътвата ще бжде по-късна и по-слаба. Така щото отъ горното излиза, че най-доброто врѣме за прѣжъвание е нѣколко дни прѣди искласяването, което въ нѣкои краища у насъ е настъпило вече, въ нѣкои настъпва, а въ трети е прѣминало вече. Успѣха отъ тази работа зависи не само отъ добрия изборъ на врѣмето, прѣзъ което ще се извърши, нъ отъ това — което настава слѣдъ извършването на работата. Прѣжъването трѣбва да се извършва въ топли и сухи дни, инѣкъ ще се истѣпче посѣва. Врѣмето слѣдъ прѣжъването трѣбва да бжде топло: ако настане студено врѣме, то житата оставатъ много назадъ и прѣдприетата работа не постига цѣльта си; жътвата отъ такива жита е по-малка, отъ колкото ако да не бѣха прѣжъвани. Затова въобще може да се каже, че *ако прѣжъването не се извърши добръ и на врѣме, то принася повече врѣда, отъ колкото полза.* Освѣтъ прѣжъването, като срѣдство за прѣдвардването на житата отъ полѣгане, въ послѣдно врѣме прѣпоръчватъ и валянието имъ съ леки валци. Съ валянието се постига това, че долнитъ части отъ растенията, които не сж биле изложени на свѣтлината, сега се излагатъ, вслѣдствие на което затвърдяватъ и мъчно полѣгатъ. Тази работа се извършва прѣди искласяването на житата, значи въ ежщото врѣме, когато и първата. Поваленитъ жита отъ валцитъ въ скоро врѣме се дигатъ.

Плѣвелитъ, врѣдата отъ тѣхъ и срѣдства за тѣхното истрѣбление.

(Скаска, държана прѣдъ земеделцитъ при конкурса въ гр. Разградъ).

Отъ нивата на земеделѣца чакатъ своята прѣхрана много гости и то често пхти такива безплатни, щото не оставатъ по нѣкой пхтъ даже и на немъ толкосъ, колкото да се нахрани самия земеделѣецъ. Тѣзи гости на земеделѣцката нива сж, първо, разнитъ шпекулантѣ — търговци на земеделѣцскитъ произведения, послѣ, разни животни и, най-послѣ, разни растения, които не могатъ да му служжтъ за потреба. За да може земеделѣца да получава повече приходи отъ своята земя, то той трѣбва, прѣди всичко, да се стрѣми да отстрани всичкитъ неканени гости, които така много го посѣщаватъ нѣкои години. За отстранението на разнитъ шпекулантѣ, които правжтъ търговцитъ при купуването на земеделѣцскитъ произведения, прѣпоръчватъ се разни дружества, които да иматъ за цѣлъ взаимното продаване на хранитъ и то направо на едритъ търговци, а не на дребнитъ — шпекулантитъ, които гледатъ да спечелжтъ само чрѣзъ шпекулации. Прѣмахване-то на другитъ неканени гости или ортаци на земеделѣца

е по трудно и изисква специални работи, които ние тука ще разгледаме

Нивитъ на нашитъ земледѣлци най-често сж обрастли съ безбройно много плѣвелови растения, които не принасятъ почти никаква полза на земледѣлцитъ, а често пѣти имъ принасятъ най-голямъ вредъ. Вредата отъ плѣвелитъ въ земледѣлнето се състои отъ слѣдующето:

1. *Плѣвелитъ зематъ онова място, което трѣбваше да се земе отъ сътитъ растения.* Това е доста погубно за земледѣлцитъ, защото тѣ оржатъ, копажатъ и торятъ не само за тѣзи растения, отъ които искатъ да получатъ плодъ, а и за разни бурени, които даже прѣчжатъ на другитъ растения да вирѣжатъ по-добрь. Чѣсто пѣти се случва, че нивата на земледѣлца е захваната до половината съ такива плѣвели, така щото и прихода отъ нея ще бѣде два пѣти по-малкъ.

2. *Плѣвелитъ истощаватъ почвата и отнѣматъ хранителнитъ материи, предназначени за културнитъ растения.* Както всѣко растение, така и плѣвелитъ, за да могатъ да растятъ, се нуждаятъ отъ хранителни вещества, които тѣ трѣбва да отнѣматъ отъ почвата. Ако тѣзи хранителни вещества, които се намиратъ въ почвата, не сж достатъчни и за двѣтъ или повечето растѣщи въ почвата растения, то едното растение ги отнѣма за смѣтка на другото. Намѣрено е, че тамъ, гдѣто има плѣвели, тѣзи послѣднитъ като диво-растѣщи отнѣматъ отъ почвата по-скоро и по-вече храна, отъ колкото сѣещитъ се растения, които има за слѣдствие намалението на жѣтвата и по-дълбоко истощаване на почвата.

3. *Плѣвелитъ отнѣматъ слънчевата свѣтлина и ѝ недаватъ да пада върху културнитъ растения.* Всѣко едно растение, за да може да вирѣе, нуждае се отъ топлина, свѣтлина и влага, освѣтъ храната. Свѣтлината е именно онзи факторъ на растителната продукция, който е причината за образуването на органическото вещество, защото растенията само въ зелена килика и отъ дѣйствието на слънчевата топлина могатъ да прѣобрѣщатъ добитата въглена киселина отъ въздуха и водата отъ почвата въ органическо вещество. Колкото по-вече огрѣва слънцето разнитъ растения, толкова по-вече храна тѣ изработватъ и посажъ натрупватъ въ плодовитъ си. Ето защо на тъмно не могатъ да вирѣжатъ никои растения, освѣтъ гѣбятъ. Слѣдователно, колкото повече плѣвели има въ една нива и то-такива съ голѣми листа, толко и по-малко продукти се произвеждатъ отъ обработващитъ се растения и обратно.

4. *Плѣвелитъ намаляватъ температурата въ почвата.* Отъ опита е намѣрено, че тамъ, гдѣто растѣтъ различни плѣвели въ почвата, температурата на послѣдната е винаги съ нѣколко градуса по-ниска отъ тамъ, гдѣто нѣма плѣвели, защото плѣвелитъ правятъ голѣма сѣнка. А всѣки знае, че топлината е единъ отъ най-важнитъ фактори за вирѣенито на растенията: колкото температурата на почвата е по-висока, толкова по-скоро прокѣлняватъ различнитъ земледѣлчески сѣмена, толкова е по-бърза и по-буйва вегетацията и по-скоро настѣпва жѣтвата. Освѣтъ това топлината има да изпълнява и други твърди важни роли въ почвата, именно, съдѣйствува на разнитъ процеси, които иматъ за цѣль по-скорошното прѣврѣщане на хранителнитъ нерастеорени материи въ по-лесно

растворими, както и да посредствува разнитъ процеси, които се извършватъ отъ микроорганизмитъ, защото послѣднитъ винаги работятъ по-дѣятелно и повече се размножаватъ въ топлинѣ почви, отколкото въ студениѣ. Напр. това се отнася до дѣятелността на *Нитромонадитъ*, които прѣврѣщатъ амониячния азотъ въ силитренъ или такъвъ, който направо се приема отъ растенията.

5. *Плѣвелитъ намаляватъ влагата на почвата.* Тѣ обикновенно сж растения съ много и голѣми листа, които испаряватъ голѣмо количество вода. За да може да се запази равновесието между тѣхъ, трѣбва да истегляватъ толкова вода изъ почвата, колкото сж испарили, а съ това тѣ правятъ почвата бѣдна на вода и то тогава, когато растенията, които обработваме, най-много се нуждаятъ. Безъ вода не може да вирѣе почти никое растение, а веднага увѣхва и скоро умира. Ако да отсѣтствувахъ плѣвелитъ отъ почвата, които толкова бърже поглѣщатъ водата и ѝ испаряватъ, то растенията, особено житнитъ, щѣхъ да иматъ единъ по-голѣмъ воденъ резервоаръ, който много лесно се свършва, особено въ горѣщитъ мѣсци. Освѣтъ това плѣвелитъ съ дълбокитъ си корени изсмукватъ водата и отъ долнитъ пластове, която винаги щѣше да снабдява орницата съ умѣренно количество влага за обработващитъ се растения.

6. Нѣкои отъ плѣвелитъ не се задоволжаватъ само съ това, да отнѣматъ храната на обработваемитъ се растения, топлината, свѣтлината и влагата имъ, нѣ нападатъ на тѣхъ и имъ зематъ даже и вече приготвената храна. Такива сж паразитнитъ растения, които се хранятъ само съ готова храна, сѣщо както и животнитъ; като напр.: вилината коса (*Cuscuta*), коренния дяволъ (*Orobanchе*). Първото се завива около лена, детелината и др. растения, цуца едни коренчета, които вкарва въ тъканѣта имъ и истеглява готова храна, а втората се увива въ коренитъ на конопа, зелято и пр. и смуче отъ тамъ толкова храна, колкото му е необходимо. Такива едни плѣвели сж до крайностъ сѣспителни за оубѣзи растения, около които се намиратъ.

7. Плѣвелитъ вредятъ, най-послѣ, и съ това, че тѣ сж едни отъ най-голѣмитъ распространители на вреднитъ за растенията насѣкоми и растителни паразити. Тѣ се нападатъ отъ различнитъ насѣкоми и растителни паразити сѣщо тѣй, както и културнитъ растения; това е именно причината, гдѣто мажко могатъ да се искореняватъ тѣзи неприятели и тогава даже, когато на една и сѣща нива недохожда онова растение, което е сходно съ тѣхъ и страда отъ сѣщитъ неприятели. Въ такъвъ случай тѣ служатъ като зимовище или като гнѣздо на различнитъ паразити, които съ промѣненито на растенията би трѣбвало да изчезнатъ. Освѣтъ това тѣ служатъ на поразититъ за по-голѣмото имъ распространение, защото въ случай на преждеврѣмена жѣтва на културното растение могатъ да се развижатъ и на тѣхъ, за да продължаватъ родѣтъ си.

8. Плѣвелитъ затрудняватъ обработването на почвата, защото често пѣти тѣ иматъ или много сплетени корени, или пъкъ много дебел и съ това увеличаватъ значително разносцитъ по обработването ѝ. Ако земята при нормални условия изискваше 1 — 2 орания, за да се посѣе, то, когато има плѣвели, ще изисква винаги повече орания, за да даде очакваемитъ резултати.

9. Тъ правятъ доста голѣми затруднения на жетвата. Всички тѣ онези земледѣлци, които си служатъ съ машини, знайтъ голѣмия страхъ, който се чувствува отъ разнитѣ плѣвели; на така сжщо и онези, които жънатъ съ рѣка знайтъ лошитѣ слѣдствия отъ паламидата или други плѣвели, които се забождатъ изъ рѣцѣтъ имъ и

10. Плѣвелитѣ сж причината за получаванieto на лоши продукти, които най-често сж смѣсени или съ тѣхнитѣ сѣмена, или съ тѣхнитѣ стебла. Ако земледѣлческитѣ продукти сж смѣсени съ сѣмената на плѣвелитѣ, както тоаа е напр. съ житнитѣ растения и къклицата, то такива произведения получаватъ на пазарѣтъ долна цѣна; ако ли пъкъ при крѣмнитѣ растения тѣзи послѣднитѣ сж смѣсени съ стеблата на плѣвели, то тѣ ще бждатъ или отровни, или пъкъ отъ по-долно качество и животнитѣ нѣма да ги употребяватъ съ охота.

Като вземе човекъ всичкитѣ тѣзи лоши страни на плѣвелитѣ подъ внимание, ще дойде до убеждение, че тѣ ще бждатъ въ състояние да му намалѣтъ жетвата, ако не повече, то поне до половината. А кой незнае въ насъ, че тѣзи плѣвели сж, именно, причината, щото земледѣлцитѣ да не могатъ да получатъ отъ нивитѣ си почти никакви приходи. Ето защо земледѣлцитѣ трѣбва да търсѣтъ и употребѣтъ всичкитѣ срѣдства за тѣхното истрѣбление.

Срѣдствата противъ плѣвелитѣ сж или прѣдпазители, или искоренители. (слѣдва)

Министерство на Търговията и Земледѣлието

О Б Я В Л Е Н И Е № 2405.

Министерството на Търговията и Земледѣлието обявява за знание на интересующитѣ се, че то

ще отпусне тая година три стипендии въ размѣръ отъ по 1200 до 1500 лева годишно, за практикуване двѣ години по земледѣлието въ странство, въ стопанства, които то ще избере. Желажцитѣ да получатъ тия стипендии, трѣбва да сж свършили висше или срѣдно земледѣлческо училище въ странство или България и да прѣдставятъ за това на Министерството прошенията си съ свидетелства за свършенъ курсъ най-късно до 1 Августъ н. година

Освѣнъ това, Министерството на Търговията и Земледѣлието обявява на интересующитѣ се, че то отпуска и помощи за практикуване по земледѣлието и клоноветѣ му въ стопанства и завѣденія въ странство въ размѣръ отъ 300 до 600 лева годишно.

Желажцитѣ да получатъ такива помощи, могатъ да испратѣтъ прошенията си прѣзъ всеко врѣме на годината, като прѣдставятъ свидетелство за свършенъ курсъ въ висше или срѣдно земледѣлческо училище въ странство или България и свидетелство отъ стопанството или завѣдението, гдѣто тѣ се намиратъ на практика.

Стипендиитѣ и помощитѣ ще се раздаватъ по рѣшението на земледѣлческитѣ съвѣтъ при Министерството, слѣдъ разглѣждане документитѣ на просителитѣ, като ще се прѣдпочитатъ тия, които иматъ по-висока училищна подготовка.

Ст. София, 19 Априлий 1897 год.

Главенъ Секретаръ: Хр. Ат. Фетваджиевъ.

МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ БЮЛЕТЕНЪ

Отъ 1-й до 14-й Май 1897 година (по старъ стилъ).

Число	Плѣвень				София				Габрово				Ломъ				Обр. чифликъ Руссе				Варна				Кюстендилъ				с. Садово			
	Температура на въздуха по Ц.			Валежъ въ милиметри за деңнощие	Температура на въздуха по Ц.			Валежъ въ милиметри за деңнощие	Температура на въздуха по Ц.			Валежъ въ милиметри за деңнощие	Температура на въздуха по Ц.			Валежъ въ милиметри за деңнощие	Температура на въздуха по Ц.			Валежъ въ милиметри за деңнощие	Температура на въздуха по Ц.			Валежъ въ милиметри за деңнощие								
	максимална	минимална	средна		максимална	минимална	средна		максимална	минимална	средна		максимална	минимална	средна		максимална	минимална	средна		максимална	минимална	средна		максимална	минимална	средна					
1	24.9	11.2	—	—	22	12	11	—	22	8	—	—	24	12	16	—	26	10	—	—	20	11	—	—	24	14	—	—	25	12	—	—
2	24.1	13.7	—	—	18	9	27	—	23	10	—	—	23	11	11	—	—	—	—	—	17	11	22	—	21	9	27	—	22	12	—	—
3	14.2	11.2	16.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	20.2	8.5	12.8	—	18	8	—	—	14	8	1	—	17	9	—	—	20	9	4	—	18	14	—	—	18	5	—	—	18	9	—	—
5	21.6	6.5	1.7	—	20	3	—	—	18	4	—	—	20	6	2	—	—	7	10	—	15	10	19	—	21	3	—	—	20	8	—	—
6	19.7	11.6	0.8	—	19	7	8	—	19	8	4	—	17	11	1	—	—	—	—	—	15	10	12	—	21	6	—	—	—	—	—	—
7	20.2	9.6	—	—	18	8	4	—	16	7	—	—	20	11	13	—	—	—	—	—	18	10	5	—	19	9	1	—	15	10	—	—
8	20.1	11.9	0.6	—	18	9	12	—	16	7	22	—	20	11	8	—	21	9	5	—	23	17	—	—	18	10	5	—	—	17	—	—
9	19.4	12.9	2.1	—	17	10	1	—	17	10	2	—	20	13	—	—	23	11	—	—	19	12	2	—	21	11	1	—	—	—	—	—
10	23.4	12.1	3.7	—	23	7	—	—	—	—	—	—	24	10	9	—	—	—	—	—	20	14	4	—	25	7	—	—	—	—	—	—
11	26.7	13.0	—	—	21	11	2	—	24	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	13	—	—	29	11	9	—	19	11	—	—
12	22.8	12.9	6.4	—	21	11	19	—	22	10	6	—	24	14	—	—	—	—	—	—	24	16	—	—	24	11	4	—	—	—	—	—
13	24.2	14.8	0.0	—	21	11	—	—	20	11	26	—	25	14	—	—	25	13	23	—	25	15	7	—	22	11	—	—	25	14	—	—
14	25.5	15.8	5.3	—	23	14	—	—	22	13	13	—	25	17	—	—	25	12	—	—	20	14	25	—	23	13	23	—	25	15	—	—

Съобщава: В. П. Вълчевъ.

Плѣвень, Печатница на Бакърджиевъ и Рачевъ.